

Täysistunto

Tiistai 9.6.2026 klo 14.01—22.39

5. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2026 toiseksi lisätalousarvioksi

Hallituksen esitys HE 102/2026 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 45 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakoh-
tien jälkeen. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.03 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhe-
mies! Hallitus antaa eduskunnalle nyt vuoden 2026 [Hälinää — Puhemies koputtaa] toisen
lisätalousarvioehdotuksen. Taloudessa kuuluu parempaa, ja hallituksen talouspolitiikka on
alkanut viimein tuoda tulosta. Ekonomistit eli kansantalouden asiantuntijat ovat laajasti
sitä mieltä, että talouskasvu on viimein käynnistynyt meillä Suomessa, vaikka esimerkiksi
Saksassa kasvu on edelleen hyvin nihkeää. Saksan nihkeys ei voi olla vaikuttamatta Suo-
meen, kuten ei Iranin sotakaan, joka valitettavasti otti eilen jälleen uusia kierroksia. Kasvu
on siis haurasta, mutta joka tapauksessa sitä kuitenkin laaja-alaisesti kaikilla päätoimialoil-
la tapahtuu.

Talouspolitiikkaa tuleekin tehdä pidemmän aikavälin tarkasteluhorisontilla. Olemme
sopeuttaneet taloutta suorilla toimilla 6,5 miljardilla, tervehdyttäneet työmarkkinoiden ra-
kenteita, uudistaneet sosiaaliturvaa ja muun muassa nyt viimeisimpänä korjanneet Ma-
rinin hallituksen yrittäjien eläkelain. Paljon on silti vielä tehtävää. On myös syytä muistaa,
että tekemämme uudistukset vaikuttavat viiveellä ja talouskasvua seuraava työttömyyden
lasku tulee samoin viiveellä. Tuleva vuosi on varmasti jo valoisampi myös työmarkkinoil-
la ja tuo helpotusta työttömien vaikeaan tilanteeseen.

Tässä lisätalousarvioehdotuksessa teemme uusia toimia tilanteen helpottamiseksi.
Nuorten rekrytointitukeen ehdotetaan yhteensä 20 miljoonaa euroa. Määräraha riittäisi vä-
hintään 3 300 työttömän nuoren työllistämiseen. Nuorisotyöttömyyden ehkäisemisen pi-
lotteihin ehdotetaan 15 miljoonaa. Valtionhallinnon kesätyöntekijöiden ja harjoittelijoiden
lisärekrytointiin ehdotetaan neljä miljoonaa euroa. Lisäksi pitkäaikaistyöttömien osaamis-
setelistä aiheutuviin kustannuksiin ehdotetaan yhteensä 20 miljoonaa euroa. Ison korjaus-
raketin lisäksi teemme julkisia investointeja infraan ja väyliin. Tämä on jär-
kevää ja vastuullista suhdannepolitiikkaa.

Toisaalta sopeutamme toissijaisista menoista. Muun muassa järjestöjen tuki vähenee
edelleen, samoin kehitysavun määrä. Valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa jatketaan ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

laajennetaan. Kehysriihessä satsasimme edelleen lisää Puolustusvoimiin. Maavoimien uudistaminen vaatii resursseja. Toivon, että kotimainen puolustusteollisuutemme saa myös vauhtia merkittävistä panostuksistaamme puolustusvälineiden hankintoihin.

Arvoisa puhemies! Meillä on ensi kertaa käsissämme lisätalousarvioehdotus, jossa pääsemme korjaamaan verotuloarviota ylöspäin. Tämä on seurausta alkaneesta talouskasvusta ja hallituksen talouspolitiikasta. Verotuloissa arvonlisäveron kertymää ehdotetaan korotettavaksi 122 miljoonalla perustuen huhtikuussa julkaistuun kokonaistaloudelliseen ennusteeseen. Sekalaisten tulojen arviota korotetaan 113 miljoonalla. Lisätalousarvio sisältää kevään kehysriihessä linjattuja työllisyystoimia sekä panostuksia droonien torjuntaan ja puolustukseen laajemmin. Vuoden 2026 toisessa lisätalousarvioesityksessä määräraha-tarve kasvaa 420 miljoonaa euroa, varsinaisten tulojen lisäys on 131 miljoonaa, ja nämä yhdessä lisäävät nettolainanoton tarvetta 289 miljoonaa euroa. Nettolainanoton valtiolla vuonna 2026 arvioidaan olevan noin 11,1 miljardia euroa.

Arvoisa puhemies! Sota Ukrainassa säteilee meille, sillä drooneja voi lentää jatkossakin erehdyksessä ilmatilaamme. Siksi Rajavartiolaitokselle ehdotetaan 44 miljoonan euron lisärahoitusta ja poliisille vastaavasti 6,2 miljoonaa droonitorjuntakyvyn vahvistamiseen. Lisäksi Rajavartiolaitokselle ehdotetaan resursseja miehittämättömien valvontajärjestelmien hankintaan ja käyttöönottoon perustetun hankkeen käynnistämiseen.

Kansainvälisen tilanteen vuoksi hallitus tekee myös panostuksia huoltovarmuuteen energian osalta. Ehdotamme 10 miljoonan määrärahaa Huoltovarmuuskeskukselle energiaturpeen varmuusvarastointia varten. Lisäksi olemme tuomassa ensi vuoden talousarvioon uutta kahdeksan miljoonan euron kokonaisuutta talvienergiatukeen, josta neljä miljoonaa euroa menee turpeen varmuusvarastointiin ja tuotantovarauksiin ja toiset neljä miljoonaa euroa voimalaitosten käyttöjen jatkamiseen muun muassa CHP-voimaloiden osalta. Näin turve säilyttää asemansa energiapaletissa. [Keskustan ryhmästä: Neljä miljoonaa!]

Puolustusmaksauksia tehdään siis edelleen lisää. Puolustusvoimille ehdotetaan 25 miljoonan euron lisärahoitusta materiaalin kunnossapitoon ja varustamiseen. Puolustusministeriön toimintaedellytysten parantamiseksi muuttuneessa turvallisuusympäristössä ja Nato-jäsenyyden myötä lisääntyneiden resurssitarpeiden kattamiseen ehdotetaan kahden miljoonan euron lisäystä. Lisäys katetaan siirtona Puolustusvoimien toimintamenoista. Puolustusmateriaalihankintojen vuoden 2020 tilausvaltuuden enimmäismäärään ehdotetaan lisää 1 057 miljoonaa euroa materiaalihankintoihin, jotka ajoittuvat vuosille 2026—2032. Tilausvaltuuksien lisäyksistä vuosille 26—28 kohdentuvista maksuista 562 miljoonaa kate-taan aiemmin myönnettyillä määrärahoilla. Kotimaisen puolustusteollisuuden tukemiseen ehdotetaan 18,3 miljoonaa euroa avustuksena.

Ukrainan tukemiseksi tarkoitettuihin aloitteisiin osallistumiseen ehdotetaan 44,3 miljoonan euron lisärahoitusta. Kotimaiselta teollisuudelta Ukrainan tarpeisiin tehtäviin hankintoihin liittyvää tilausvaltuutta ehdotetaan korotettavaksi 50 miljoonalla eurolla, mikä kasvattaa vastaavalla määrällä vuoden 2026 puolustusmateriaalihankintojen määrärahaa. Ukrainaan toimitettuun 31. tukipakettiin sisältyneen puolustusmateriaalin korvaaviin hankintoihin tarkoitettua Ukrainan tukemisen tilausvaltuutta ehdotetaan korotettavaksi 96,8 miljoonaa. Tähän liittyvät maksut ajoittuvat vuoteen 2028. Lisäksi Puolustusvoimille ehdotetaan 5,7 miljoonan euron lisäystä Ukrainalle annettavan koulutus- ja materiaalituen kustannusten kattamiseen. Näin ollen voidaan huomata, että lisätalousarvion lisämenotarpeet kohdistuvat erittäin voimakkaasti turvallisuuteen, Ukrainaan, puolustukseen ja huoltovarmuuteen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

Arvoisa puhemies! Suhdannepoliittisesti hallitus päätti 110 miljoonan euron rakennuspaketista korjausrakentamisen elvyttämiseen. Tänä vuonna siis toivon mukaan taloyhtiöt tekevät päätöksiä energiatehokkuutta parantavista remonteista, sillä niihin on saatavissa valtiolta avustuksia tänä vuonna ja myös ensi vuonna. Rakentaminen on keskeinen osa talouttamme, ja nollakorkoaikana luotiin niin iso rakentamisen kupla asuntomarkkinoille, että korjausrakentamisen tukeminen on oikea tapa tukea rakentamisen elpymistä. Tässä lisätalousarvioehdotuksessa varaamme korjausrakentamisen pakettiin 25 miljoonaa euroa, ja loppurahoitus varataan syksyn lisätalousarvioon ja ensi vuoden talousarvioon. Näin saamme rakentamisen käyntiin ja työtä laajasti suomalaisille.

Hallitus ehdottaa myös panostuksia lukuisiin uusiin väylähankkeisiin. Lisäksi useiden jo päätettyjen liikennehankkeiden valtuuksiin ehdotetaan korotusta.

Arvoisa puhemies! Hallituksen maahanmuuttopolitiikkaan sisältyy uusi kansalaisuuskoelaki liittyen kansalaisuutemme saamiseen. Suomen kansalaisuus pitää ansaita osoittamalla, että sitoutuu suomalaisiin arvoihin ja yhteiskuntamme yhteisiin pelisääntöihin. Maahanmuuttoviraston toimintamenoihin ehdotetaan 4,2 miljoonan euron lisäystä kansalaisuuslain muuttamista valmistelemaan hankkeeseen. Käytännössä rahoitus menee uuden kansalaisuuskoeken tekemiseen ja sen käyttöönottoon liittyviin kustannuksiin. Ulkomaa-laislain muutokseen liittyviin kertaluonteisiin kustannuksiin ehdotetaan kaksi miljoonaa euroa. Lisäksi maastapoistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuviin menoihin ehdotetaan lisäystä 1,5 miljoonaa. Maasta poistamiset ovat kasvaneet, hyvä niin, sillä lainsäädäntömme on tältäkin osin merkittävästi kiristynyt.

Arvoisa puhemies! Vielä joitakin nostoja esityksestämme. Tuomioistuimille ehdotetaan 4,7 miljoonaa ja Syyttäjälaitokselle 2,2 miljoonaa euroa ruuhkan purkuun. Oikeudenhoidon resursseja ja niiden oikeasuhtaisuutta arvioidaan laajemmin osana valmisteilla olevaa oikeudenhoidon selontekoa. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen ehdotetaan 4,4 miljoonaa lisäystä suurpetojen aiheuttamien porovahinkojen korjaamiseksi.

Ja aivan lopuksi: Suomen riistakeskus saa lisää resursseja valkuposkivanhojen ja merimetsojen poikkeuslupapäätösten käsittelyyn sekä tietojärjestelmämuutoksiin näiden lajien siirtyessä syksyllä metsästettäväksi riistalajeiksi. [Perussuomalaisten ryhmästä: Loistava päätös!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Edustajat voivat niin halutessaan pyytää minuutin vastauspuheenvuoroja painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Valtiovarainvaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Lohi, olkaa hyvä.

14.13 **Markus Lohi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valtiovarainministerin mainitsemat myönteiset talousuutiset koskevat Suomen kansantaloutta, niistä me iloitsemme, ja toivomme, että ne jatkuvat. Ne uutiset valitettavasti eivät koske julkista taloutta. Kun Suomi nyt julkisessa taloudessa velkaantuu aivan ennätystahtia, työttömyys on Euroopan korkein, korkokulut nousevat, tuoko hallitus eduskuntaan lisätalousarvion, jossa hillitään velkaantumista? Ei, vaan hallitus tuo tänne saliin lisätalousarvion, jossa kiihdytetään Suomen velkaantumista niin, [Sanna Antikainen: Mistä te olisitte leikanneet?] että se nousee 13,4 miljardiin euroon tänä vuonna. Ja ne myönteiset uutiset arvonlisäverotuottojen kasvustakin koskevat ensimmäistä lisätalousarviota, eivät joulukuun varsinaista budjettia, josta ollaan edelleen arvioissa jäljessä noin 200 miljoonaa euroa. Ja mitä tekee pääministeri? Lupaa puoluekokouksessa miljardiluokan veronalennuksia, eli kuoppa vain

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

syvenisi. Silloin kun ollaan kuopassa, kannattaisi lopettaa kaivaminen ja alkaa nousta sieltä ylös. Tämä koskee myös julkista taloutta. [Sanna Antikainen: Olisitte muistaneet tuon viime kaudella!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valiokunnan varapuheenjohtaja, edustaja Hyrkö, olkaa hyvä.

14.14 **Saara Hyrkkö vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On helppo yhtyä tähän valiokunnan puheenjohtajan puheenvuoroon. Kyllä jää aika paljon toivomisen varaa tässäkin hallituksen lisätalousarviossa.

Tartun nyt kuitenkin yhteen asiaan, johon myöskin hallitus on yrittänyt tarttua, ja kiitän tietenkin niistä panostuksista, joita olette tehneet nuorten työllisyystilanteen helpottamiseksi. Kuten olemme kuitenkin lukeneet, nämä hallituksen käyttöön ottamat keinot eivät ole saaneet suuren suurta suosiota tähän mennessä, ja niiden vaikuttavuutta voidaan ehkä pitää jossain määrin kyseenalaisena. Nuorten työttömyysluvut ovat niin karuja, että nyt täytyisi ottaa koko keinovalikoima käyttöön. Se on niin yksilöiden kuin koko yhteiskunnan kannalta kohtalokasta, jos emme saa rakennettua nuorille siltaa tämän heikon työllisyystilanteen yli ja puututtua siihen räjähdysmäisesti kasvaneeseen nuorten pitkäaikais-työttömyyteen. Valtiolla ei ole aivan liikaa keinoja, mutta voisiko edes ajatella sitä, mitä vihreät ovat esittäneet: kun yritystukien karsiminen on ollut hallitukselle vaikeaa, niille rahoille saataisiin hiukan enemmän vastinetta, kun liitettäisiin yritystukiin velvollisuus työllistää nuoria? [Puhemies koputtaa] Tarttaisitteko tähän ehdotukseemme?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

14.15 **Timo Heinonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ymmärrän, että edustaja Lindtman lähti salista, sillä nyt taloudessa näkyy niitä hyviä merkkejä, joita hän on pelännyt. Euroopan nopein kasvu: bkt 0,9 ensimmäisellä neljänneksellä. Vienti vetää taas: [Timo Harakan välihuuto] pk-yritykset 46,3 prosenttia vuoden 24 tasoon. Suomeen investoidaan jälleen: plus 14 prosenttia edellisvuodesta. [Välihuuto perussuomalaisen ryhmästä] Tilauskirjat täyttyvät: 7,7 prosenttia teollisuuden uudet tilaukset edellisvuodesta, ja ostovoima on vahvistunut. Itse asiassa palkansaajien ostovoima on nyt viimein palautunut siitä Marinin hallituksen syvästä dropista. Se on hieno uutinen.

Valtiovarainministeri Purra, on totta, että meillä on liikaa tässä maassa työttömiä. Nuorten työttömyys on vaikeassa tilanteessa. Minkälaisia keinoja teillä on työkalupakissa nuorten työttömyyden helpottamiseksi? [Tuomas Kettunen: Edustaja Heinonen, on niin kova meno!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Jari Koskela, olkaa hyvä.

14.16 **Jari Koskela ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Oppositio näyttää arvostelevan hallitusta velkaantumisesta, mutta samaan aikaan se vastustaa lähes kaikkia toimia, [Keskustan ryhmästä: Syystä!] joilla velkaantumista hillitään. Tämä ristiriita on kyllä hyvin räikeä. Ei voida uskottavasti vaatia vastuullista talouspolitiikkaa ja samalla perua säästöjä, lisätä menoja, kiristää työn ja yrittämisen verotusta sekä vastustaa työmarkkinauudistuksia. Orastavan kasvun keskellä Suomi tarvitsee vakautta, ei opposi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

tion politiikassaan lietsomia epävarmuustekijöitä. Hallitus tekee vaikeita päätöksiä, koska jonkun on korjattava julkista taloutta. Perussuomalaisten linja on, että säästöt kohdistetaan ensisijaisesti toissijaiseen, samalla kun työ, turvallisuus ja huoltovarmuus turvataan — myöskin tämä turveasia on hyvin tärkeä muistaa, se 10 miljoonaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindén, olkaa hyvä.

14.17 **Aki Lindén sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Oli oireellista, että valtiovarainministeri luetteli kovin monia panostuksia ja määrärahojen lisäyksiä, koska eikös tilanne nyt ole niin, että meidän kaikkein suurin ongelmamme valtiontaloudessa on tällä hetkellä tuo 13,5 miljardin vajuus tälle vuodelle, ja nyt tämä vajuus eli velanotto vain kasvaa.

Mitä tulee sitten siihen, että siellä oli ensimmäisen kerran pientä verotulojen kasvua, niin ensimmäisessä lisätalousarviossa arvonlisäveron määrä väheni arvion mukaan 323 miljoonaa, ja nyt siinä tapahtui pieni notkahdus, onneksi parempaan suuntaan, 122 miljoonaa euroa.

Mutta tämä kokonaiskuva: kun meidän tulisi nimenomaan keskittyä nyt tähän velan jatkuvan kasvun pysäyttämiseen, niin se vaatisi, että myös muunlaisia ratkaisuja tehdään kuin vain ja ainoastaan niitä, joita hallitus on tehnyt, joissa kaikkein heikompiosaisilta otetaan tiettyjä etuuksia pois. Meillä on rikkaitten veronalennuksia ollut, meillä on yhteisöveronalennuksia tulossa. [Puhemies koputtaa] Kyllä tämä kokonaisuus pitäisi kohdistaa nimenomaan siihen velan hallintaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kalmari, edustaja Kalmari taitaa olla poistunut. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

14.19 **Hannu Hoskonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Todellakin meillä on taloudessa valonpilkahduksia, ja hyvä näin, mutta meidän pitää... Kun näemme, mitkä ovat nämä tulevan vaalikauden sopeutustarpeet, niin lähellä 15:tä miljardia pyöritään. Elikkä meillä on iso rakenteellinen vika tässä suomalaisessa yhteiskunnassa ja talouselämässä.

Meidän pitää ensinnäkin lopettaa tämä arvopuun poltto tästä maasta. Björn Wahlroos varoitti teitä ja meitä kaikkia, teitäkin, arvoisa ministeri, myös kaikkia muita suomalaisia, että metsäteollisuus on tällä ajamassa itseään alas. Miksi? Me tämän typerän turveivauksen takia olemme tehneet sen virheen, että 5—7 miljoonaa mottia palaa arvokasta puuta, mäntyttukia parhaasta päästä viedään polttokattilaan. Se on suurinta typeryyttä, mitä minä metsäisen maan tiedän tekevän.

Ja sitten saman päälle tulee tietysti energian hinnan nousu. On hyvä, että saitte tämän kymmenen miljoonaa euroa siihen, jotta turvetta nousee, mutta sehän on vain varmuusvarastoturvetta. Sillä ei lämmitetä yhtään pakkasella, vaan meidän pitää saada kotimainen turve kunniaan ja lopettaa tämä muiden maiden mielistely. Polttaahan Saksa kivihiihlta ja öljyä ja vaikka mitä, maakaasua, eikä häiritse mitään. Toivon, arvoisa ministeri, yhä enemmän rohkeutta. [Puhemies koputtaa] Teillä sitä jo on, mutta toivon vielä enemmän. [Perussuomalaisten ryhmästä: Hyvä puheenvuoro!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Krista Mikkonen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

14.20 **Krista Mikkonen vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Talousarviot peilaavat aina hallituksen arvoja, ja tietysti tällä vaalikaudella kaikki nämä hallituksen talousarviot ja tämä lisätalousarviokaan eivät tee poikkeusta. [Sanna Antikainen: Turvallisuus etusijalla, toisin kuin teillä!] Rahaa on rikkaille, on fossiilisille tukia, on turpeelle, mutta sitä ei löydy köyhyyden torjuntaan, kansanterveyteen tai koulutukseen. On ymmärrettävää, että tänä aikana täytyy puolustukseen satsata, mutta haaste on se, miten me pystymme turvaamaan myös muut tarpeet, ja siksi vihreät ovat ehdottaneet puolustusveroa yhdeksi työkaluksi sen varmistamiseksi.

Nostan tästä lisätalousarviosta tuon Metsähallituksen tuloutustavoitteen nostamisen, jota tehdään nyt kolmatta tai neljättä kertaa tällä vaalikaudella, ja se kyllä johtaa liiallisiin hakkuihin valtion metsissä. Samaan aikaan suomalaiset ihmettelevät, kuinka valtion metsien retkeilypalveluita vähennetään. Itse asiassa ehdotankin, voisiko yksi keino nuoristyöttömyyden vähentämiseksi olla se, mikä tehtiin kaudella 2012—2014, jolloin Metsähallitukseen palkattiin nuoria [Puhemies koputtaa] Luontopalveluihin, niin sinne opastukseen kuin rakenteiden [Puhemies koputtaa] ylläpitoon.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Sarkkinen, olkaa hyvä.

14.21 **Hanna Sarkkinen vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus ei ole onnistunut taloustavoitteiden saavuttamisessa, ja tämänkin lisätalousarvion myötä velkaantumisen lisääntyä. Lisätalousarvio kertoo myös karua ja murheellista kuvaa Suomen työttömyyden korkeasta tasosta, hälyttävän korkeasta.

On hyvä, että hallitus päätti kehysriihessä joistain lisätoimista työllisyyden hoidossa. Kuitenkaan toimien mittakaava ei vastaa tilanteen vakavuutta. Heikossa suhdannetilanteessa ja erittäin korkean työttömyyden vallitessa me tarvitsemme aktiivisen työllisyyspolitiikan keinoja ihmisten työelämäosallisuuden ja toimeentulon kannattelemiseksi sekä pysyvän työmarkkinoilta syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

On hyvä, että hallitus keventää nuorten työllistymisettelehtoja niin, että myös yhdistykset ja säätiöt voivat sitä käyttää ja muutenkin helpottaa sen käyttöä. Tämän toivotaan piristävän setelin kysyntää. On kuitenkin kysyttävä, miksi vasta nyt. Kun asiaa käsiteltiin viime vuonna eduskunnassa, oppositiosta peräänkuulutettiin setelin laajempaa käyttöalaa. Mutta nyt kun uudistatte ehtoja, niin tehkää se niin, että eduskunnan käyttämät määrärahat saadaan myös käytettyä [Puhemies koputtaa] nuorten työllistämisen hyväksi.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

14.22 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Toden totta, meillä on hurja velkatilanne ja velkavuori sen kun kasvaa ja työllisyystilanteemme on äärimmäisen huono. Juuri siksi SDP on kolme vuotta esittänyt useita keinoja, joilla työllisyystilannettamme parannettaisiin, [Timo Heinonen: Olisi esittänyt neljä vuotta sitten!] ja on erittäin hyvä, että hallitus on nyt tarttunut joihinkin näistä SDP:n esittämistä vaihtoehtoista, kuten tämä energiatehokkuusavustus asuinrakennuksille. Esitimme tätä jo kolme vuotta sitten, koska rakennusala oli kriisissä ja tarvitsi paljon tukea, tarvitsee edelleen, ja silloin hallitus raivoisasti vastusti tätä SDP:n esitystä. Mutta ihan hyvä, ministeri, että olette tähän nyt tarttuneet, sillä toden totta, tämänkaltaisia tukitoimia edelleen tarvitaan. SDP:hän tuolloin esitti myös kotitalousvähennyksen parantamista, jota hallitus raivokkaasti vastusti,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

mutta hyvä, että siihenkin päätitte tarttua. SDP esitti työmatkavähennyksen parantamista, jota hallitus vastusti raivokkaasti, mutta hyvä, että siihenkin päätitte siellä kehysriihessä tarttua. Eli joistain hyvistä asioista olette ottaneet koppia, ja toivottavasti sitten niiden avulla [Puhemies koputtaa] tämä työllisyyskin kohenee.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kettunen, olkaa hyvä.

14.24 Tuomas Kettunen kesk (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu herra puhemies! Kiinnostaa muutama asia.

Ensinnäkin nämä petoeläinvahingot: Hyvä, että sinne tulee määrärahalisäystä se 4,4 miljoonaa, mutta laittakaa tämä suurpetoasia nyt vihdoin ja viimein kuntoon karhun osalta, niin ei tarvitsisi 4,4:ää miljoonaa käyttää jatkossa valtion rahoja suurpetoeläinkorvauksiin ja -vahinkoihin. Jos se suurpetoasia olisi kunnossa, niin tämäkin raha käytettäisiin vanhus-ten ja lasten hoitamiseen. [Petri Huru: Eikö susiasia ole kunnossa jo?]

Sitten on tämä turpeen kunnianpalautus, minkä Suomen eduskuntavaaleissa perussuomalaiset toivat esille. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Se kunnianpalautus on nyt kymmenen miljoonaa euroa tähän turpeen varmuusvarastointiin. [Jenna Simula: Keskusta tarvitsisi kunnianpalautuksen!] No, nähtäväksi jää, miten se kymmenen miljoonaa tulee riittämään. [Timo Heinonen: Vastustaako keskusta sitä?]

Maahanmuuttoon on tulossa yli 80 miljoonaa euroa lisärahaa, kun tätä talousvuotta on vasta puolet käyty. Kysymys kuuluu valtiovarainministerille: Onko teillä jollain tavalla nyt laskin jäänyt kotiin, koska te ette ole tarpeeksi budjetoinut maahanmuuttoon liittyviä rahoja? Mihin perustuu se, [Puhemies koputtaa] että puoli vuotta on tätä budjettikautta jäljellä ja te jo 80 miljoonaa [Puhemies koputtaa] laitatte lisää rahaa maahanmuuttoon?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Satonen, olkaa hyvä.

14.25 Arto Satonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä on useita tärkeitä asioita, mutta keskeisimmät asiat valtiovarainministeri jo omassa puheenvuorossaan toki totesi.

Se, että verotulokertymässä on nyt tapahtunut muutos, on todella iso asia. [Timo Harakka: Onko se pysyvä muutos?] Se kuvastaa sitä, että talous on kääntynyt nousuun. Kun edustaja Heinonen täällä omassa puheenvuorossaan totesi useita näitä lukuja, niin en lähde niitä toistamaan. Tämä on merkittävä muutos, ja tämä saattaa olla signaali siitä, että tämä kehitys tulee jatkumaan, ja todennäköisesti onkin.

Toinen asia on se, että työllisyystilanne paranee tietysti viiveellä, ja sen takia on tärkeätä, että toteutetaan niitä täsmätoimia juuri tähän tilanteeseen liittyen. Sen takia nämä pannotukset täällä nuorisotyöttömyyden kitkemiseksi tai sen tilanteen helpottamiseksi ja myös pitkäaikaistyöttömien tilanteen helpottamiseksi ovat juuri oikeita täsmätoimia, mitä tässä tilanteessa tarvitaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vähämäki, olkaa hyvä.

14.26 Ville Vähämäki ps (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu puhemies! Kasvu on laajalaisesti lähtenyt käyntiin. Eilen kävin kolmessa kunnassa, Haapavedellä, Nivalassa ja Ou-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

laisessa, ja kaikkialla suhtauduttiin positiivisin mielin tulevaan. Hallituskin sai kiitosta YEL-uudistuksesta.

Kun me katsotaan sitä, miksi siellä suhtaudutaan positiivisesti, niin pelkästään Oulu Eteläisen dataikkunassa on 132 hanketta ja Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun osalta on tunnistettu 60 isompaa hanketta. Osa näistä lähtee liikkeelle, epäilen, että jo tämän vuoden aikana. Pääoman saatavuus tietenkin nähtiin haasteeksi, mutta tämä vain osoittaa sitä, että kasvu on käynnistynyt hyvin laaja-alaisesti. Se vaikuttaa meidän bkt:hen, vientimahdollisuuksiin, työpaikkoihin. Meillä kuluttajaluottamus on kohentunut, kulutuskysyntä on myöskin kasvanut, ja ulkomaalaisia matkailijoita on yöpynyt jatkuvasti enemmän.

Tästä lisäbudjetista vielä: Tämä on laaja puolustukseen keskittyvä lisäbudjetti, missä muun muassa tilausvaltuuksia Puolustusvoimille [Puhemies koputtaa] kasvatetaan 1 057 miljoonaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Joonas Räsänen, olkaa hyvä.

14.27 **Joonas Räsänen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jäin pohtimaan, että tässä kun on nyt kolme vuotta tätä keskustelua käyty, niin pitäisikö meidän nyt pikkujuhlajaa päästä yhteisymmärrykseen siitä, mikä on se luku, jota ihan yhteisesti tässä salissa käyttäisimme, kun puhumme niistä toimenpiteistä, joilla hallitus on julkista taloutta vahvistanut. Tässä salissahan on käytetty 10:tä miljardia monesti, valtiovarainministeri käytti omassa puheessaan 6,5:tä miljardia, valtiovarainministeriö on tänä keväänä käyttänyt 4:ää miljardia ja viimeisimpänä 2,8:aa miljardia, eli kaikkien niiden hallituksen päätösten, kun katsotaan yhteisvaikutukset, julkista taloutta vahvistava vaikutus vuoden 27 tasossa on 2,8 miljardia euroa, ei siis 10:tä miljardia, 6,5:tä miljardia, 4:ää miljardia, vaan 2,8 miljardia euroa. Kun nyt valtiovarainministeriöltä se luku on tullut, niin kai siihen voisi nyt luottaa. Siksipä kysyisin, voisimmeko — huomenna jälleen salissa käsittelemme koko julkisen talouden suunnitelmaa — nyt yhdessä päättää, [Puhemies koputtaa] mikä on se luku, jota tässä eteenpäin kaikki me voisimme käyttää.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Siponen, olkaa hyvä.

14.29 **Markku Siponen kesk** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Tässä edustaja Kettunen käytti hyvän puheenvuoron maahanmuuton kustannuksista. Yli 80 miljoonaa lisää sinne, kustannuksia lähes tuplataan. Tuossa avauspuheenvuorossa ei valtiovarainministeriltä kuultu tähän selvitystä, niin että olisi mielenkiintoista se kuulla.

Mutta toiseen asiaan: Nämä kuntien maksamat sakkomaksut näistä työttömistä: Olimme tuossa viime viikonloppuna Tampereella, ja siellä kuulimme, että Tampereen kaupungissa maksetaan yli 50 miljoonaa euroa näitä sakkomaksuja, yli 50 miljoonaa tamperelaisten veronmaksajien pussista. Voi tietysti kysyä, onko tamperelaisten vika tämä suurtyöttömyys, mikä tällä hetkellä Suomessa on. Keskustan mielestä näitä sakkomaksuja voisi käyttää paljon järkevämmiin — kuntien sakkomaksuja ja työttömyysturvaan — esimerkiksi tähän nuorten takuutyöhön, jota olemme esittäneet ja jolla jokainen vastavalmistunut nuori saisi sen ensimmäisen työpaikan. Voisitteko, arvoisa valtiovarainministeri ja hallitus, tarttua tähän keskustan ajatukseen?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Haluaako valtiovarainministeri käyttää tässä kohdassa vastauspuheenvuoron? [Riikka Purra: Mieluusti, joo!] — 4 minuuttia, olkaa hyvä.

14.30 Valtiovarainministeri Riikka Purra: Arvoisa puhemies! Kiitoksia edustajille keskusteluista.

Oikeastaan jo tämä peruslähdekohta, se, miten sosiaalidemokraatit ja keskusta, osin myös vasemmistoliitto, lähtivät tätä käsittelemään, kertoo siitä samasta, mitä me olemme koko vaalikauden täällä todistaneet. Kiinnititte aivan oikein huomiota siihen, että alijäämä kasvaa, velka kasvaa, ja edustaja Lindén kaikkein suorimmin totesi, miksei keskitytä velan hallintaan. Samaan aikaan luulen, että tässä lisätalousarviossa ei todennäköisesti ole yhtään menolisäystä, jota te vastustaisitte. Tässä lisätalousarviossa keskitytään turvallisuuteen, puolustukseen, droonitorjuntaan, aseisiin, huoltovarmuuteen, turpeeseen, energiahuoltovarmuuteen, Ukrainan merkittävään tukemiseen, korjausrakentamiseen, rakennusalan korjauspakettiin, nuorisotyöttömyyden korjauksiin, valkuposkihanhiin ja merimetsoihin, infrahankkeisiin Kouvolaan ja Kuopioon ja vähän muuallekin. No, ehkä voin ymmärtää, että sosiaalidemokraatit ja keskusta varmasti vastustavat näitä maahanmuuton kiristyksiin liittyviä menolisäyksiä eli kansalaisuuskoetta ja maasta poistamisen lisärahaa, mutta mikäli te kykenette... [Keskustan ryhmästä: Eihän vastusteta!] — Ette sitäkään vastusta. Eli te ette vastusta yhtään ainoata menolisäystä tästä talousarviosta, mutta sen sijaan te moittitte sitä, että se lisää alijäämää. — Tässä oikein alleviivattuna opposition yleinen kanta: kritiikkiä, joka ei perustu kerta kaikkiaan yhtään mihinkään. [Välihuutoja keskustan ryhmästä]

Edustaja Räsänen, tiedän, että oppositiolle ei ole aina helppo ymmärtää brutto- ja nettosopeutuksen eroa, mutta jälleen kerran kerron teille nämä luvut, jotka olen täällä useampaan otteeseen kertonut. Te kysyitte, mihin tämä 6,5 miljardia nyt viittaa. No, muun muassa valtioneuvoston yleisistunnossa 21.5. mainitaan valtioneuvoston selonteossa liiallisen alijäämän korjaamisesta. Ensimmäisellä sivulla lukee: ”Hallitus on sopeuttanut julkista taloutta suoraan yli 6,5 miljardilla eurolla. Velkasuhteen kasvuun vaikuttavia päätöksiä hallitus on tehnyt vaalikaudella noin 10 miljardilla eurolla.” Sama luku löytyy julkisen talouden suunnitelmasta, johon itsekkin viittasitte. Sieltä löytyy suora sitaatti: ”Hallitus on päättänyt noin 10 miljardin euron toimenpidekokonaisuudesta. Toimenpidekokonaisuudesta noin 5 miljardia euroa muodostuu vuoden 2027 tasolla julkisen talouden menoja sopeuttavista toimista ja noin 1,5 miljardia euroa verotoimenpiteistä.” [Joona Räsänen: Se on brutto! — Keskustan ryhmästä: Se on brutto!] Eli voitte hyvin vahvasti viitata tähän 6,5:een. Ja juuri tähän minä viittasin, että teille ei tunnu olevan selvää, mikä on brutto- ja nettosopeutuksen ero. [Pia Viitanen: Bruttosopeutus!]

Mitä näistä lisätalousarvion menopuolen toimista te vastustatte: puolustusta, turvallisuutta, Ukrainaa, huoltovarmuutta, työttömyyden korjaamista, korjausrakentamista, infraa, maasta poistamista, kansalaisuuskoetta. Mikäli te ette pysty kertomaan yhtään panostusta, jota te vastustatte, teillä ei ole yksinkertaisesti logiikkaa tässä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Vaietkaa iäksi!]

Arvoisa puhemies! Yritystukiin edustaja Hyrköltä tuli hyvä puheenvuoro. Tämä hallitushan on sopeuttanut yritystuista yli 400 miljoonaa euroa bruttona. [Perussuomalaisten ryhmästä: Tehkääpä perässä!] Kyllä, me olemme myös lisänneet niitä, joten netto jää huomattavasti pienemmäksi. Suurin yritystukikokonaisuus, johon me olemme rahaa laitta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

neet, on puhtaan siirtymän verohyvitys. En usko, että vihreät sitä vastustavat, [Petri Huru: Totta kai vastustaa!] mutta samaan aikaan olen sitä mieltä, että näitä pitää pystyä edelleen merkittävästi perkaamaan.

Kysyttiin lisäksi nuorten työllistämistä. Tietenkin talouden kasvu on se kaikista tärkein, joka koskettaa kaikkia ihmisryhmiä ja parantaa heidän työllistymistään, mutta tässä lisätalousarviossa on myös näitä muita toimenpiteitä eli nuorten rekrytointituki, nuorisotyöttömyyden ehkäisemisen pilotteja, valtionhallinnon kesätyöntekijöitä, harjoittelijoita ja pitkäaikaistyöttömien osaamisseteli.

Arvoisa puhemies! Vielä lopuksi edustaja Kettuselle:

Kysyitte, mihin perustuvat nyt nämä merkittävät maahanmuuton lisäykset. Ne liittyvät ukrainalaisiin, [Tuomas Kettusen välihuuto] kuten uskon, että te tiesittekin, [Perussuomalaisten ryhmästä: Eli vastustatteko sitä? — Perussuomalaisten ryhmästä: Kettunen! — Puhemies koputtaa] ukrainalaisten siirtymiseen vastaanottopalveluihin ja muualle.

Sen sijaan tässä lisätalousarviossa kyllä laitetaan joitakin miljoonia myös niihin maahanmuuton kiristykseen, jotka edellyttävät toimenpiteitä, jotka olen nyt jo moneen kertaan maininnut, eli maasta poistamiseen. Poliisi tarvitsee lisää resursseja, että se saa tästä maasta poistettavia ulkomaalaisia palautettua omiin kotimaihinsa, ja sen lisäksi kansalaisuuskokeen valmisteluun.

Mielestäni puheenvuorossanne tunnuttiin myös vastustavan näitä meidän turvetoimenpiteitä, [Hälinää — Puhemies koputtaa] mitä jälleen ihmettelen, koska keskusta ei näiden asioiden eteen kyennyt viime kaudella tekemään yhtään mitään. Mielestäni nämä eivät ole aivan mitättömiä: 10 miljoonaa euroa tässä lisätalousarvioehdotuksessa Huoltovarmuuskeskukseen, lisäksi ensi vuodelle uusi tukivalmistelu, jossa ensi vuodelle tulee 8 miljoonaa euroa, josta puolet suoraan turpeelle ja puolet esimerkiksi EHP-laitosten käyttöiän pidentymiseen, [Petri Huru: Tätäkään ei keskusta saanut viime kaudella aikaiseksi!] mikä on edellytys sille, että energiaturvetta kyetään hyödyntämään.

Te tunnuitte myös vastustavan sitä, mitä me teemme merimetsojen ja hanhien ja muiden osalta. Muistuttaisin myös, että tämä hallitus tekee nimenomaan [Puhemies koputtaa] metsätyksen riistapolitiikan kannalta erinomaisia toimenpiteitä, joita ei ole tässä maassa muuten aiemmin nähtykään. [Timo Heinonen: Purra löi Kettusen kanveesiin! — Sanna Antikainen: Aivan täysin!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Jatkamme debattia. — Edustaja Paasi, olkaa hyvä.

14.36 **Martin Paasi kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Muun muassa edustaja Hyrkkö ja edustaja Sarkkinen nostivat esille nuorten työllistymistilanteen. Yksi lisätalousarvion painopiste onkin työllisyys, erityisesti nuorten työllisyys. Nuorten rekrytointitukseen esitetään 20 miljoonaa euroa. Sen arvioidaan riittävän noin 3 300 työttömän nuorten työllistämiseen. Lisäksi nuorisotyöttömyyden ehkäisemiseen, pilotteihin ja pitkäaikaistyöttömien osaamisseteleihin esitetään lisärahoitusta. Konkreettinen esimerkki on nuori, joka on valmistumisen jälkeen jäänyt ilman ensimmäistä työpaikkaa. Mitä pidempään ensimmäinen työpaikka viivästyy, sitä vaikeammaksi työmarkkinoille kiinnittyminen voi muuttua. Rekrytointituella madalletaan työnantajan kynnystä palkata nuori just siinä vaiheessa, jolloin se on ratkaisevaa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Antikainen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

14.37 **Sanna Antikainen ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Talouskasvu on totta tosiaan vihdoinkin alkanut, vaikka oppositio on toisin väittänyt. Tämä viivästyminen ei ole johtunut hallituksesta, vaan maailmanpoliittisesta tilanteesta, ja useat asiantuntijatkin ovat tämän ottaneet esille. Mutta onneksi nyt hallitus teki niitä toimenpiteitä, joilla talouskasvun edellytykset saatiin kuntoon.

Tässä kun kuuntelin kepun melskaamista, niin tuli vaan mieleen, kuinka iloinen olen pohjoiskarjalaisena siitä, että vihdoinkin meillä Pohjois-Karjalassa päästään valkoposkihiongelman ratkaisemiseen. Ei enää keskustan ruokintapeltoja, ei enää keskustan hanhipaimenia, ei enää hanhipaimenille suojatyöpaikkoja, vaan poikkeuslupia, joilla saadaan tämä ongelma kuriin. Tätä ei muuten keskusta saanut aikaiseksi viime kaudella. — Kiitos. [Petri Huru: Ja nyt saadaan linnut myös pataan!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harakka, olkaa hyvä.

14.38 **Timo Harakka sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä oli näistä numeroista puhetta. En minä valtiovarainministerinä paukuttelisi henkseleitä, jos kymmenen miljardin edestä on leikattu huono-osaisilta ja vaikutus ja hyöty [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä — Petri Huru: Ei huono-osaisille tullut bensarahaakaan!] jää 2,8 miljardiin. Se on todella surkea tulos, ja se pitäisi tässä nyt myöntää. Siitä pitäisi jotain oppia, samoin kuin tietenkin tästä työllisyystilanteesta.

Kun on ollut ideologisesti vaikea hyväksyä sitä, että osa suomalaisista tarvitsee palkkatukea, niin tämä hallitus on vaikeuttanut vahvasti palkkatuen myöntämistä. Nyt kun on huomattu, että se on johtanut ennätystyöttömyyteen, niin sitten on kehitelty tämmöisiä nuorisoseteleitä. Miksei palkkatuki kelpaa, kun seteli on käytännössä aivan sama asia? Ongelma on se, että se nuorisosetelikään ei tämän 80 000 työttömän nuoren osalta riitä kuin alle 10 prosentille, edes teoriassa.

Mutta ongelma on se, että kun jatkuvasti näitä sääntöjä muutetaan, niin yritykset eivät osaa käyttää tätä palkkatukea ja luovuttavat sen. Siksi [Puhemies koputtaa] valtiovarainministeriö on varmaan tyytyväinen, kun tämäkin raha jää käyttämättä [Puhemies koputtaa] ja sillä tavoin säästöön.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kalli, olkaa hyvä.

14.39 **Eeva Kalli kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tosiasia on se, että netosopeutus todella jää aivan murto-osaan siitä, mitä hallitus tavoitteli, ja se on kyllä hallitukselta suuri epäonnistuminen ja kaikkien suomalaisten yhteinen murhe. Velkaantuminen siis jatkuu rajuna, [Perussuomalaisten ryhmästä: Te ette yrittäneet! — Sara Seppänen: Olisitte edes jostain säästäneet!] ja kun samanaikaisesti myös työttömyystilanne on sanalla sanoen sysimusta, niin on kyllä vaikea ymmärtää niitä hallituspuolueiden edustajien puheenvuoroja, joissa on todettu tilanteen olevan valoisa, ellei jopa fantastinen.

Esimerkiksi tämä nuorisotyöttömyystilanne on todella murheellinen. Nuorisotyöttömyyden nujertaminen edellyttää nyt määrätietoisia toimia, ja tämä 20 miljoonan euron panostus nuorten rekrytointitukeen ilman muuta tarvitaan, mutta se on aivan liian vaatimaton, kun tilanne siis nyt on se, että työttömiä alle 30-vuotiaita on jo lähemmäs 80 000. [Jenna Simula: Keskusta on jakopuolue!] Toivoisin vastausta edustaja Siposen jo aiemmin esit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

tämään kysymykseen: eikö tilanne ole riittävän vakava, että nyt kannattaisi harkita keskustan esittämää nuorten takuutyötä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pauli Kiuru, olkaa hyvä.

14.40 **Pauli Kiuru kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitos ministerille hyvästä esittelystä — varmasti tärkeitä, perusteltuja rahoja tässä tilanteessa.

Kaksi kysymystä:

Edustaja Mikkonen otti esiin Metsähallituksen tuloutuksen kasvamisen kymmenellä miljoonalla eurolla ja satoi sen kasvaneisiin hakkuumääriin. Kysymyshän voi olla myös muista tekijöistä, muista satunnaisista myynneistä tai sitten esimerkiksi puun hinnan kasvusta. [Timo Harakka: Säästetyistä polttopuista!] Tähän kysyn tarkennusta: mistä tuo summa tulee?

Toinen asia koskee sinänsä tarpeellista asiaa. Siellä on kotimaisen puolustusteollisuuden tukemiseen 18,3 miljoonaa euroa. Sitä ei ole tarkemmin avattu, onko se kohdennettu johonkin tiettyyn hankkeeseen vai onko se hakemusten kautta tulossa yritysten saataville. Jos sitä voisitte vielä tarkentaa, niin saamme viestiä kentälle eteenpäin. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Simula, olkaa hyvä.

14.42 **Jenna Simula ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä lisätalousarviossa on monta erittäin mainiota määrärahakohdetta. Droonien torjuntaan ja puolustukseen myönnetään määrärahoja, samoin maahanmuuttopolitiikan kiristysten toimeenpanoon. Maasta poistamista tehostetaan ja kansalaisuuskoetta valmistellaan, mitkä ovat muuten pitkällä tähtäimellä säästöjä. Lisätalousarviossa lisätään myös huoltovarmuuteen 10 miljoonaa euroa turpeen varmuusvarastointia varten, ei turvekoneiden romutukseen, mihin keskustu puolestaan keskittyi. [Markus Lohi: Turpeen vero, miksi nostitte sitä?] Mielestäni on erittäin perusteltua sanoa, että tämä hallitus satsaa siihen kaikista tärkeimpään: suomalaisen turvallisuuteen ja huoltovarmuuteen [Markus Lohi: Ja velanottoon!] nimenomaan näinä aikoina. Taloudestakin on kuulunut positiivisia uutisia: talouskasvu on orastavasti alkanut. [Perussuomalaisen ryhmästä: Keskusta leikkaisi puolustuksesta!] Valitettavaa, että oppositio jatkaa synkistelyä ja keskittyy lähinnä ankeuttamaan ilmapiiriä entisestään. [Markus Lohi: Tosiasioiden tunnustaminen on viisauden alku!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kokko, olkaa hyvä.

14.43 **Jani Kokko sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! SDP on esittänyt vaihtoehtobudjeteissaan joka vuosi konkreettisia sopeutustoimia ja keinoja talouskasvun aikaansaamiseksi. Edellisessäkin sopeutuksen mittakaava oli hallituksen vastaavalla tasolla, mutta yhdeksän kymmenestä suomalaisesta hyötyi siitä enemmän, joten jos kysellään täällä, että missä ne SDP:n vaihtoehdot ja esitykset ovat olleet, niin muun muassa meidän vaihtoehtobudjeteissa, mutta edelleen nostaisin itsekin esille tämän kokonaiskuvan. Tietysti jokainen tässä salissa on varmasti tyytyväinen siihen, jos Suomen talous lähtisi vihdoinkin kasvuun, [Jenna Simula: Jäikö uutiset lukematta?] ja tämä 0,1 on tietysti jo hyvä etunoja siihen, mutta kun katsoo sitä kokonaistilannetta, että tällä vaalikaudella on ennennäkemätöntä, kymmenien miljardien velkaantumista, työttömyys on noussut ennätyslukemiin siitä,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

missä se oli tämän hallituksen aloittaessa, ja työllisyysaste on heikentynyt, niin täytyy siinä mielessä kysyä hallitukselta: uskotteko, että nämä teidän keinonne ovat heikentäneet sitä talouskasvun käynnistymistä enemmän kuin aloittaneet sen liikkeelle lähtöä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Oinas-Panuma, olkaa hyvä.

14.44 Olga Oinas-Panuma kesk (vastauspuheenvuoro): No niin! Arvoisa herra puhemies! Pahoittelut, ei meinannut mikki alkaa toimimaan.

Tämä lisätalousarviohan ei siis hillitse meidän velkaantumista vaan oikeastaan lisää sitä, ja kokonaisuutenakin hallituksen talouspolitiikka on ollut hyvin poukkoilevaa. Minun mielestäni on mielenkiintoista seurata erityisesti tätä elämointiä sieltä laidasta salia, kun sen sijaan, että te kertoisitte, mitä hienoa te olette tehneet, te keskitytte siihen, mitä joku on joskus aiemmin tehnyt. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ettekö kuunnelleet? — Kannattaisi kuunnella siellä!] Erytisen mielenkiintoista on tämä turpeella keikarointi, kun otetaan huomioon, että tämä teidän kunnianpalautuksenne on tämä varmuusvarastojen jatkaminen, vaikka muistaakseni tämä varmuusvarasto on ollut olemassa jo ennen kuin perussuomalaiset sinne vallankahvaan hyppäsivät.

No mutta, pari asiaa pohjoisesta Suomesta:

Ensinnäkin haluan kiittää ministeri Essayahia ja haluan kiittää valtiovarainministeriä siitä, että nämä porojen petokorvaukset saadaan maksuun. Se on oikeasti meille todella tärkeä asia. Se on tärkeä asia tässä vaiheessa, kun meillä ei vielä petopolitiikka ole ihan sillä mallilla, mitä me haluttaisiin, joten nyt on hyvä, että ne korvaukset kuitenkin saadaan. Mutta on se tietenkin harmillista, että joka vuosi pitää uudelleen tämä sama protokolla käydä. Jospa tämä saadaan joskus tulevaisuudessa vielä ihan kunnollakin kuntoon. Mutta kiitos näistä rahoista.

Toinen asia, jonka halusin nostaa esille, on se, että kyllä Metsähallituksen tuloutuksen nostaminen tässä tilanteessa on yksiselitteisesti vastuutonta, etenkin kun samaan aikaan leikataan meidän luontopalveluista.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lahdenperä, olkaa hyvä.

14.46 Milla Lahdenperä kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä lisätalousarvio on selkeästi priorisoitu työllisyyteen, turvallisuuteen, oikeusvaltioperiaatteeseen ja kasvuun. Samalla huomioidaan julkisen talouden hyvin rajallinen liikkumavara.

Tärkeää on nuorten työllistyminen. Nuorten rekrytointituen avulla yli 3 000 nuorta pääsee töihin. Työttömyyden pilotit ja kesätyö- ja harjoittelupaikkojen lisääminen sekä osaa-misseteli pitkäaikaistyöttömille mahdollistavat työelämään kiinnittymisen.

Turvallisuudessa ja puolustuksessa droonitorjunta, Puolustusvoimien kalusto ja varustus sekä kotimainen puolustustuotanto ovat vastausta muuttuneeseen turvallisuusympäristöön ja prioriteetti rahoituksen osalta.

Oikeusvaltiossa oikeuden on toteuduttava ajallaan, ja siksi tuomioistuimet ja syyttäjälaitos saavat rahoitusta ruuhkien purkuun.

Kasvun ja infran osalta väylä- ja liikennehankkeet eri puolilla maata jatkuvat edelleen. Satamaradat ja tiet laitetaan kuntoon, ja näin tuetaan yrityksiä ja alueellista elinvoimaa.

Erittäin hyvä arvio. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Vielä valtiovarainministeri Purra, kaksi minuuttia, olkaa hyvä.

14.47 **Valtiovarainministeri Riikka Purra:** Arvoisa puhemies! Ei oikeastaan juuri tullut lisää uusia kysymyksiä.

Edustaja Kalli jatkoi tällä samalla, johon jo vastasin. Eli ensin te arvostelitte sitä, että nettosopeutuksen määrä jää liian pieneksi. Sen jälkeen te luettelitte uusia toimia, joihin hallituksen pitäisi laittaa uutta rahaa, [Perussuomalaisten ryhmästä: Jakopuolue!] mikä tarkoittaa sitä, että nettosopeutuksen määrä koko ajan pienenesi. Vastaavasti, kun te ette pysty kertomaan yhtään menolisäystä, jota te vastustaisitte tässä lisätalousarviossa, tuo kritiikki ei yksinkertaisesti vain kannu. Tiedän, että oppositio vastustaa meidän veronkevennyksiä ja ehkä joitain muitakin kasvutoimia, [Markus Lohi: Ne eivät auta kasvuun!] mutta siinä taitavat olla enemmänkin ideologiset erot meidän välillämme.

Mutta siis vielä kerran: nettosopeutus tarkoittaa tehtyjä säästöjä käyttötalousmenoihin ynnä muualle, pysyvien menojen säästöjä, ja siitä vähennetään menolisäyksiä [Markus Lohi: Ja veronalennus!] esimerkiksi puolustukseen, turvallisuuteen, sinne, minne me tällä hallituskaudella olemme menoja joutuneet lisäämään. Sieltä saadaan se nettosopeutus. Mikäli te ette pysty kertomaan menolisäyksistä sellaisia, joita te vastustatte, niin teidän kritiikkiinne nettosopeutuksen määrään ei ole kovin loogista. En ole kuullut... [Hanna Sarkkinen: Voi kritisoida myös veronalennuksia!] — Aivan totta, kuten vasemmalta sanottiin: mainitsinkin, että ainoat, mistä olen kuullut, että olette vastustaneet, ovat nämä varsinaiset veronkevennykset.

Sitten kysyttiin tästä Metsähallituksen tuloutuksesta muutamassakin puheenvuorossa. Todellakin tässä takana on Metsähallituksen kaikkein paras tulos, mitä on ollut, ja tätä tuloutuksen kasvua selittää huomattavasti noussut puun hinta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa muiden asiakohtien jälkeen.

Asian käsittely keskeytettiin kello 14.49.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 22.04.

Puhemies Jussi Halla-aho: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohtan 5 käsittelyä. — Keskustelu jatkuu. — Edustaja Jari Koskela poissa, edustaja Strandman poissa, edustaja Vornanen poissa, edustaja Kalmari poissa, edustaja Kaunistola poissa, edustaja Keto-Huovinen poissa, edustaja Paasi poissa. — Edustaja Lyly, paikalla, olkaa hyvä.

22.04 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa puhemies! Meillä oli tuossa iltapäivällä valtiovarainministerin esittely toiseksi lisätalousarvioksi, ja siinä yhteydessä tuotiin esille niitä näkökohtia, mitä tämän sisältönä on.

Ensimmäinen asia, johon tässä kiinnitti huomiota, oli se, että hän erittäin voimakkaasti myös painotti sitä, että yrittäjän eläkelakia ollaan uudistamassa, mutta hän ei maininnut si-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

tä, että yrittäjän eläkelakia uudistetaan niin, että siitä tulee valtiolle vähintään 90 miljoonaa kustannuksia vuositasona, eli se YELin valtionosuus kasvaa 600 miljoonasta noin 700 miljoonaan tämän uudistuksen myötä. Juuri tehtiin toinen eläkeuudistus eli työeläkejärjestelmän uudistus. Sille asetettiin julkiseen talouteen 0,4 prosentin julkisen talouden tasapainottamisen vaatimus, ja siitä tuli 0,8 prosenttia eli noin kaksi miljardia euroa pitkällä aikavälillä julkisen talouden tasapainottamisesta. Tämä näkökulma jäi huomiotta, että osa eläkejärjestelmän uudistuksesta tehdään niin, että valtio sen rahoittaa, ja toinen osa pitää tehdä niin, että se toteutetaan valtion kuluilla, ja toinen pitää tehdä säästämällä julkisen talouden menoja.

Arvoisa puhemies! Tässä myöskin velan määrä on kasvanut. Ensimmäisessä lisätalousarviossa tuli vähän vajaa 1 400 miljoonaa, ja nyt tulee 289 miljoonaa euroa, eli 1,6 miljardia euroa velkamäärä kasvaa näillä lisätalousarvioilla siitä alkuperäisestä budjetista, ja alijäämä on nyt 13,4 miljardia euroa kaiken kaikkiaan. Ollaan todella syvällä tässä valtiontaloudessa tältä osin.

Verotuloja korjattiin onneksi vähän positiivisesti ylöspäin. Kun niitä ensimmäisessä lisätalousarviossa pudotettiin 323 miljoonaa, niin nyt niitä palautettiin 122 miljoonaa, mutta verotulojen osalta ollaan 200 miljoonaa euroa miinuksella. Tässä mielessä voi sanoa, että toivon mukaan tämä käänne on tapahtunut, että verotulotkin alkavat pikkuhiljaa kasvaa ja päästään siinä eteenpäin.

Työttömyydestä ja niistä toimenpiteistä, joita täällä on työttömien, nuorten työttömien ja pitkäaikaistyöttömien osalta: nämä toimenpiteet ovat aika pieniä siihen määrään nähden, miten paljon heitä tällä hetkellä on.

Arvoisa puhemies! Tässä on sellaisia esityksiä, joita vielä toisessa puheenvuorossa tarkennan. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kalli poissa, edustaja Oinas-Panuma poissa, edustaja Lohi poissa. — Edustaja Rasinkangas, olkaa hyvä.

22.08 **Merja Rasinkangas ps:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä oleva hallituksen toinen lisätalousarvio on kokonaisuus, joka vahvistaa Suomen turvallisuutta, huoltovarmuutta ja työllisyyttä ja vauhtiin lähtenyt talouskasvu. Erityisen myönteistä on se, että lisätalousarvio sisältää merkittäviä panostuksia puolustukseen ja turvallisuuteen. Määrärahoja kohdennetaan muun muassa droonien torjuntaan ja puolustuskyvyn vahvistamiseen. Hallituksen tehtävä on varmistaa, että viranomaisilla ja Puolustusvoimilla on käytössään tarvittavat välineet vastata uusiin uhkiin.

Lisätalousarvio sisältää myös useita maahanmuuttopolitiikan kiristysten toimeenpanoon liittyviä lisämäärärahoja. Maastapoistamis- ja noutokuljetuksiin osoitetaan lisää resursseja, ja ulkomaalaislain muutosten toimeenpanoon varataan määrärahoja. Maasta poistamiseen ja karkottamiseen käytettävät lisämäärärahat maksavat itsensä moninkertaisesti takaisin, sillä maasta poistettu henkilö ei enää aiheuta Suomessa asumiseen, vastaanottojärjestelmään, sosiaalipalveluihin, viranomaisiin tai muihin julkisiin palveluihin liittyviä kustannuksia.

Arvoisa puhemies! Huoltovarmuuden näkökulmasta erityisen tärkeä ratkaisu on kymmenen miljoonan euron määräraha turpeen varmuusvarastointiin. Turve on kotimainen energialähde, jonka saatavuus kriisitilanteissa voidaan turvata omilla päätöksillämme. Siksi turpeen saanti on huoltovarmuuden kannalta välttämätöntä. Suomessa on oltava riittävä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

varautuminen tilanteisiin, joissa tuontienergian saatavuus heikkenee tai energiajärjestelmään kohdistuu vakavia häiriöitä. Hallituksen päätös turpeen varmuusvarastoinnista sekä tuleva uusi tukimalli vahvistavat Suomen kriisinkestävyyttä ja energiaomavaraisuutta.

Talouskehityksen osalta lisätalousarvio sisältää myös rohkaisevia uutisia. Tuloarviota voidaan korottaa, ja erityisen huomionarvoista on arvonlisäverokertymän arvioitu 122 miljoonan euron lisäys. Tämä kertoo siitä, että talouden suunta on vihdoinkin kääntynyt. Suomen talous kasvoi alkuvuonna Euroopan nopeinta tahtia, ja maksukorttidata osoittaa yksityisen kulutuksen elpyvän. Vaikka haasteita edelleen on, on suunta kääntynyt. Talouskasvu syntyy työnteon, yrittämisen ja investointien edellytyksiä vahvistamalla. Hallituksen politiikka alkaa purra, ja se näkyy myös talouden tunnusluvuissa.

Arvoisa puhemies! Lisätalousarviossa käynnistetään myös määräaikainen korjausrakentamisen kokonaisuus, jonka tavoitteena on vauhdittaa jopa miljardin euron edestä taloyhtiöiden remontteja. Ratkaisu on järkevä. Rakennusosalalla vaikeudet johtuvat tällä hetkellä ennen kaikkea uudisrakentamisen heikosta kysynnästä. Sen sijaan, että valtio pyrki keinoitekoisesti synnyttämään uutta rakennuskuplaa, suunnataan toimenpiteet olemassa olevan rakennuskannan korjaamiseen ja ylläpitoon.

Samalla lisätalousarviossa käynnistetään uusia liikennehankkeita eri puolilla Suomea.

Arvoisa puhemies! Pitkäaikaistyöttömyys on yksi Suomen sitkeimmistä ongelmista. Siksi on perusteltua kohdentaa 20 miljoonaa euroa pitkäaikaistyöttömien osaamisseteliin. Talouskasvukaan ei automaattisesti auta niitä ihmisiä, jotka ovat olleet pitkään työmarkkinoiden ulkopuolella. Osaamisen vahvistaminen antaa mahdollisuuden löytää uusi työpaikka ja parantaa omaa asemaa työmarkkinoilla.

Kaiken kaikkiaan tämä lisätalousarvio vahvistaa Suomen turvallisuutta ja huoltovarmuutta ja parantaa entisestään talouskasvun edellytyksiä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

22.12 Timo Suhonen sd: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Hallitus on perustellut leikkauksia pienituloisilta välttämättömyydellä. On sanottu, että julkista taloutta on pakko vakauttaa, että velkaantuminen on saatava kuriin ja että vaikeitakin päätöksiä on tehtävä Suomen tulevaisuuden turvaamiseksi. Mutta samalla on syytä kysyä, että jos nämä leikkaukset ovat olleet niin välttämättömiä, miksi Suomi silti velkaantuu edelleen kiihtyvällä vauhdilla.

Pienituloisilta on leikattu toimeentuloa, asumistukea ja muita tukia talouden tasapainottamisen nimissä, mutta velkaongelma ei ole kadonnut. Sen sijaan monen arki on muuttunut entistä vaikeammaksi. Tämä ei näy vain tilastoissa vaan ihmisten elämässä. Eräs kansalainen kuvaa tilannetta näin: ”On vaikea elää nyt yleistuella. Rahat ei riitä, kun asumistukeakin pienennettiin. Kaikkien laskujen jälkeen jää noin 150 euroa kuukaudessa ruokaan ja välttämättömiin hygieniatarvikkeisiin. Miten tuolla pärjää kuukaudessa? Hankalaa on.”

Tässä palautteessa kiteytyy se todellisuus, jota moni suomalainen elää juuri nyt. Kun välttämättömien menojen jälkeen käteen jää noin viisi euroa päivässä ruokaan ja hygieniatarvikkeisiin, kyse ei enää ole säästämisestä tai yön kiristämisestä. Kyse on toimeentulosta ja ihmisarvoisesta arjesta.

Talouden vakauttaminen on tärkeä tavoite, mutta kun leikkaukset kohdistuvat voimakkaimmin niihin, joilla on vähiten liikkumavaraa, samalla kun velkaantuminen jatkuu, on aiheellista kysyä, onko valittu tie oikea ja oikeudenmukainen. Samalla voin vastata tähän

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

kysymykseen, että tämä hallituksen tie on väärä ja tähän on saatava muutos viimeistään seuraavalla kaudella. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindén poissa. — Edustaja Kettunen, olkaa hyvä. — Juuri te. [Tuomas Kettunen: Paikalla! Tämähän tuli pyytämättä ja yllättäen, tai siis ei pyytämättä — minähän pyysin tätä.]

22.14 Tuomas Kettunen kesk: Kiitoksia, kunnioitettu herra puhemies! Tosiaan käsittelemme tätä lisätalousarviota, ja lisätalousarvion hintalappu on 289 miljoonaa euroa. Sehän tarkoittaa sitä, että otetaan velanottoa tuo kyseinen summa tällä lisätalousarviolla.

Siellä on kyllä hyviä asioita, niin kuin edustaja Rasinkangas toi esille. Toivotaan, että tällä satsauksella sitten tosiaan tämä korjausrakentaminen lähtee, ja niin kuin puhuitte, sillä olisi jopa miljardin mahdollisuuksia tulopuolelle lisää, niin toivotaan näin, että se tapahtuu.

Herra puhemies! Mutta minä ihmettelen tätä maahanmuuton roimaa rahoituskorotusta tässä lisätalousarviossa. Minä tätä kysyin valtiovarainministeri Riikka Purralta aikaisemmin päivällä keskustelussa, mutta pohjustan nyt tässä omassa puheenvuorossani sitä, mihin tämä perustui.

Siis tähän lisätalousarvioesitykseen sisältyy aika roimat korotukset pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottorahoitukseen. Siihen vastaanottorahoitukseen tulee lisärahaa 66,7 miljoonaa euroa, sekä vastaanotto toiminnan asiakkaille maksettaviin tukiin tulee vielä lisäkorotus 15,3 miljoonaa euroa. Näitä molempia korotuksia, herra puhemies, voidaan pitää huomattavina, koska varsinaisessa talousarviossa tälle vuodelle, vuodelle 2026, summat olivat 80,8 miljoonaa euroa sekä 18,4 miljoonaa euroa. Eli nyt hallitus pyytää lisäämään määrärahoja lähes tuplaten. Tässä hallituksen esityksessä tätä korotusta perustellaan seuraavasti: ”Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottoon sekä vastaanoton asiakkaille maksettaviin tukiin ehdotetaan yhteensä 82 miljoonaa euron määrärahalisäystä. Tarvearvioinnin nousu aiheutuu maahanmuuttoa koskevan ennusteen päivytyksestä sekä sen mukaisesta vastaanoton piirissä olevien henkilöiden arvioidun määrän kasvusta.” No, minä kysyin tätä valtiovarainministeri Purralta, ja hän sitten totta kai toi esille tämän, että nämä rahat liittyvät ukrainalaisten siirtymiseen vastaanottopalveluihin, minkä hän uskoi myös minun tietävän.

Herra puhemies! Minähän tiesin sen, mutta minä kysyin valtiovarainministeri Purralta, mihin perustuu tämä, että puoleenväliin ollaan tätä budjettikautta päästy ja ollaan pyytämässä sitten perussuomalaisen valtiovarainministerin toimesta lisärahoitusta tänne maahanmuuton suuntaan.

Tässä vaiheessa minä haluan nyt muistuttaa perussuomalaisia, että oppositiossa ollessaan perussuomalaiset vaativat kaikenlaisten maahanmuuttorahojen nollaamista ja oppositiossa ollessaan perussuomalaiset rakensivat vaihtoehtobudjettiinsa sitten siitä koituvaa jakovaraa, että kun maahanmuutosta leikataan, niin sitten on jakovaraa muualle. Ratkaisu oppositiossa ollessaan perussuomalaisilla oli se, että laitetaan Suomen rajat kiinni, ja nyt hallitusvastuussa, vaikka paalupaikka on nollata — huom. nollata — maahanmuuton rahoitus valtiovarainministeri- ja sisäministeripuolueena, kuitenkin sadat miljoonat eurot virtaavat hallituksen budjeteissa, ja nyt sitten vielä pyydetään lisää rahaa lisätalousarvioesityksen mukaisesti.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

Sisäministeri Rantanen totesi vastauksessaan kirjalliseen kysymykseen, että Suomi ei voi kansainvälisten velvoitteiden takia sulkea rajoja turvapaikanhaulta. Nyt kyllä täytyy todeta, että perussuomalaisten puheiden ja tekojen välillä on aika selkeä ero. Minä haluan muistuttaa tästä, että 82 miljoonaa laitetaan lisää rahaa tuonne maahanmuuttoon, meillä on samaan aikaan lapsiperheköyhyys Suomessa, se lisääntyy koko ajan, ja vanhukset jäävät vaille asianmukaista hoivaa hallituksen leikkausten takia, mutta kyllä lisätalousarviossa löytyy rahaa 82 miljoonaa euroa sitten tähän maahanmuuton suuntaan.

Mutta se kysymys vaan oli valtiovarainministerille, miksi tätä laskuoppia ei käyty jo silloin viime syksynä, kun budjettia tehtiin tälle vuodelle, vaan — yllätys, yllätys — sitten löytyi lisärahoitus tähän suuntaan. — Herra puhemies, olen puhunut.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

22.20 Lauri Lyly sd: Arvoisa puhemies! Täällä on aika paljon puhuttu tästä 0,9 prosentin kasvusta. Tuossa kävin läpi 2020-luvun kvartaalien kasvulukuja. Vuoden 21 kvartaali kakso-osessa oli puolentoista prosentin kasvu, kvartaalissa 3 samana vuonna oli 1,1 prosentin kasvu ja 2024 kvartaalissa 2 oli 0,8 prosentin kasvu. Itse toivoisin, että näitä kasvulukuja tulisi tässä koko ajan enempi, mutta tämä 0,9 ei ole mitenkään poikkeuksellinen, kun katsotaan tässä taaksepäin. Kun jollain kyselytunnilla mainittiin, että tällaisia lukuja ei ole nähty pitkään aikaan, niin niitä on nähty 2020-luvullakin jo.

Näkökulma on, että toivoisin niitten seuraavienkin kvartaalien olevan todella positiivisia, jotta päästäisiin työttömyydestä pikkuhiljaa taistamaan sitä kulmaa. Täällä lisätalousarviossa sanotaan, että työttömyys pysyy viime vuoden tasolla ja tässä ei ole tapahtumassa mitään isoa muutosta.

Sitten nämä työllisyystoimet, jotka koskevat tätä nuorille annettavaa 20:tä miljoonaa euroa. Se 3 300 nuorta voi saada tästä apua, mutta unohdetaan, että näitä alle 30-vuotiaita työttömiä nuoria on 76 000, ja tämä 3 300 on aika pieni osa, jos halutaan aktivoida laajemmin sitä porukkaa. Aika pientä osaa tämä koskee. Jos lasketaan se aikaisempi 30 miljoonaa siihen, niin puhutaan 5 000—7 000 nuoresta, ei edes kymmenestä prosentista nuorista siinä ikäryhmässä.

Sama koskee pitkäaikaistyöttömiä, jonne laitetaan 20 miljoonan euron osaamiseteli kokonaisuudessaan. Jos se olisi vaikka 2 000 euroa, se osaamiseteli per työtön, se tarkoittaisi noin kymmentätuhatta maksimissaan, ja kun meillä on 140 000 pitkäaikaistyötöntä, niin tämä toimenpide on aika pieni tässä synkässä työttömyystilanteessa. Olisi toivonut, että olisi satsattu enempi tähän aktiiviseen työvoimapolitiikkaan. Se on tältä hallitukselta puuttanut.

Onneksi nyt laitetaan rakentamishankkeita liikkeelle, ja toivon mukaan se näkyy työttömyyden vähentymisenä.

Kaiken kaikkiaan tämä ei isoa muutosta tuo tähän nykytilanteeseen. Velkaa otetaan enempi, ja alijäämä kasvaa. Pientä peruutusta arvonlisäveron tuotossa, mutta muuten ollaan aika aneemisessa julkisen talouden tilanteessa edelleen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

22.23 Timo Suhonen sd: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Tänään tässä lisätalousarvion käsittelyssä kuulumme viestiä myös siitä, että talous olisi menossa parempaan suuntaan, ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

tässä näitten keskustelujen lomassa on hyvä tuoda viesti taas yhdeltä kansalaiselta. Sain muutama päivä sitten viestin, joka kuului seuraavasti: ”Olette leikanneet jo työttömiltä. 40 päivän jälkeen lähtee 20 prosenttia työttömyyspäivärahasta, ja pian taas otetaan viisi pinnaa lisää. Esimerkiksi jos olet ollut normaalissa kaupan työssä ja saat palkkaa 1 800 euroa kuukaudessa ja firma irtisanoo, niin jossain vaiheessa saat päivärahaa noin 1 200 euroa, josta verot pois 25 prosenttia, jää käteen 900 euroa. Kahden kuukauden kuluttua 900 ja siitä vero, jää alle 700 euroa. 100 000 uutta työpaikkaa piti tulla, ja nyt työttömiä on saman verran lisää. Oletteko ylpeitä saavutuksestanne? Tämä koskee juuri niitä suomalaisia, jotka ovat syntyneet täällä.”

Elikkä juuri tämänkaltaisia viestejä kun tulee kansalaisilta, niin tämä kuvastaa sitä tosiasiallista tilannetta, joka on siellä kansalaisten keskuudessa. Tämän vuoksi on syytä kysyä, että kun nytten sitten hallituksen edustajat ja ministerit kehuvat, että talous on lähtenyt parempaan suuntaan, niin eikö silloin lisätalousarvion käsittelyssä voisi olla parannuksia esimerkiksi juuri niille ihmisille, joilla on näin vaikeaa, kuten tässä viestissä äsken kuulimme, ja olla sitten vaikka satsauksia niille pienituloisille niin, että esimerkiksi työttömänä oleville tämä suojaosan palautus voisi olla mahdollista. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kettunen, olkaa hyvä.

22.24 Tuomas Kettunen kesk: Herra puhemies! Vielä hieman tästä Metsähallituksen suuntaan tulevasta tuloutuksesta. Nythän tällä lisätalousarviolla tuloutetaan Metsähallituksen suunnalta 10 miljoonaa euroa. Tietenkin puun myynti... — Jahas, täältä edustajat ovat jo poistumassa. [Lauri Lyly: Kunnioitetaan!] Täällähän kuitenkin pidetään lisätalousarviosta puheenvuoroja, mutta on hyvä, että täällä vielä edustajia on paikalla. — Niin, herra puhemies, 10 miljoonaa euroa tuloutetaan Metsähallituksen suunnalta vielä lisää. On hyvä, että puukauppa käy, mutta olen siitä kyllä suorastaan surullinen, että nämä metsänmyyntitulot ja rahapuu, tyvitukkipuut kyllä kelpaavat itärajan pinnasta, mutta oletteko tietoisia siitä, että Metsähallitus on nytten lopettamassa näitä retkeilyreittejä ja -alueita ja lopettamassa muun muassa polttopuuhuollon useammalta paikkakunnalta? Eritoten sieltä omalta kotipaikkakunnalta polttopuuhuolto lopetetaan peräti 26 kohteelta, ympäri Kuhmoa. Kyllä se nyt mietityttää siitä näkökulmasta katsottuna, että niitä puunmyyntituloja sitten kerätään tuolta Itä-Suomesta ja varsinkin noilta alueilta, missä on paljon valtion metsiä. Se on ihan ymmärrettävää. Me olemme valmiita metsiä hoitamaan ja huoltamaan. Mutta kyllä se ihmetyttää, että rahapuu kelpaa, mutta sitten kun on tällaisia muutamia pilkkeitä, joita toivottaisiin retkeilykohteille ja jotka edistäisivät alueen suomalaisten ihmisten ja matkailijoiden hyvinvointia, kun ne tulentekopaikat ja laavut olisivat kunnossa, niin nytten niistä lähdetään liisimään.

Toivottavaa on, että kun tällaisia korotuksia tuloutuksen suuntaan tehdään 10 miljoonalla eurolla, niin olisi strategisen keskustelun paikka myös Metsähallituksen suuntaan, ihan jopa omistajaohjaajan suulla ja näkökulmasta elikkä eduskunnankin suunnalta niin että katsottaisiin vielä kertaalleen, mikä on se lopullinen tulo kansantalouteen siinä aineetomassa hyödyssä, kun ihmiset saavat näitä retkeilyreittejä käyttää ja niitä hyödyntää. Sitä kautta saadaan sitten hyvinvointia ja sotekestannuksia vähemmäksi. Jos on niin pienellä rahalla aikaisemmin saatu pidettyä nämä kyseiset retkeilykohteet ja paikat, niin ihmettelen, että sitten niistä pienistä euroista lähdetään liisimään mutta samaan aikaan puunmyyntituloutusta sitten lisätään muun muassa tämän lisätalousarvioesityksen pohjalta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

Toivoisin, että tätä kestävän kehityksen kriteeristöä käytettäisiin jatkossa paljon paremmin elikkä otettaisiin huomioon sosiaalinen kestävyys, ekologinen kestävyys ja taloudellinen kestävyys. Talouden osalta ollaan siinä rajapinnassa, mutta kyllä, herra puhemies, tämä sosiaalinen kestävyys tällä häviää, [Puhemies koputtaa] kun ne retkikohteet sieltä vietään pois, ja samaan aikaan kyllä [Puhemies koputtaa] puunmyyntitulot kelpaavat tuonne valtion kassaan. [Puhemies koputtaa]

Mutta, herra puhemies, näyttää siltä, että olen [Puhemies koputtaa] viimeinen puheenvuoron pitäjä, ja kiitän tästä keskustelusta. Sittenpä jäämme odottamaan, että tämä asia [Puhemies koputtaa] käsitellään valiokunnassa, ja pidämme sitten puheenvuoroja enemmän. — Kiitoksia, herra puhemies.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.